

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Oratio historica de initiis, causis et progressu Confessionis Augustanae et de vita ac laboribus M. Lutheri ...

Selnecker, Nikolaus

Ienae, 1592

Divo Luthero. Septendecim Capita, quibus anno 1530

[urn:nbn:de:bsz:31-67808](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-67808)

SEP T E N D E C I M C A P I T A, Q V I B V S A N-

NO 1530. CONFESSIO DOCTRINAE
& fidei Christianae per D. Lutherum, iussu Electoris Saxo-
niae, adhibitis Colloquio alijs Theologis, Iona, Pomerano,

Philippo, &c. comprehensa est, & quae in Comitibus Au-
gustanis proposita sunt, ut ad eorum ductum

Confessio Augustana scriberetur, ut

etiam omnino factam est.

I.

UOD CONSTANTER ET MA-
gno consensu apud nos doceatur, unicum
solum esse verum DEVM, Creatorem
caeli & terrae, ita, ut in hac vnica, vera di-
uina essentia tres sint distinctae personae, vi-
delicet, DEVS PATER, DEVS FI-
LIUS, DEVS SPIRITVS SAN-
CTVS. Et quod Filius à Patre natus ab aeterno, sit verè
& natura DEVS cum Patre: Et quod Spiritus sanctus à
Patre & Filio procedens ab aeterno, sit verè & natura Deus
cum Patre & Filio, sicut hæc omnia per scripturam clarissi-
mè & firmissimè demonstrari possunt, Iohan. 1. In princi-
pio erat VERBUM, & VERBUM erat apud Deum, &
Deus erat illud Verbum, omnia per ipsum facta sunt. Matt.
28. Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in no-
mine Patris & Filij & Spiritus sancti: & plura similia dicta,
præcipue in Euangelio Iohannis.

II.

Quod solus Filius Dei verus homo factus sit, conce-
ptus de Spiritu sancto, natus ex Maria Virgine perfectus
homo, corpore atq; anima constans, & non pater, vel Spi-
ritus sanctus homo factus sit, ut Hæretici Patropalsiani fin-

R

xerunt,

XVII. CAPITA

xerunt, & quòd Filius non tantum corpus absque anima assumserit, vt Apollinarius errauit, Nam Christus ipse in Euangelio sæpe meminit animæ suæ, cum inquit: Tristis est anima mea vsq; ad mortem. Quòd autem Deus Filius homo factus sit, Iohan. 1. clarè his verbis scriptum est: Verbum Caro factum est, & Gal. 4. Vbi venit plenitudo temporis, misit Deus filium suum natum ex muliere.

III.

Quòd Filius Dei, Verus Deus & homo Iesus Christus, sit vna indissolubilis persona, pro nobis hominibus passus, crucifixus, mortuus, sepultus, tertia die à mortuis resurrexerit, ascenderit ad cælum & sedeat ad dexteram Dei, Dominus omnium creaturarum, ita, vt nemo credere vel docere possit aut debeat, quòd Iesus Christus tanquam homo, aut humana eius natura tantum pro nobis passa sit, sed cum Deus & homo, non duæ, sed inseparabilis vna persona sint, credendum ac docendum est, quòd Deus & Homo, vel Dei filius verè pro nobis passus sit, vt Paulus Roma. 8. inquit: Deus proprio suo filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit eum. 1. Cor. 2. Si cognouissent Dominum gloriæ, non crucifixissent. Et similia dicta plura.

IIII.

Quòd peccatum originis verè sit peccatum, & non solum imbecillitas vel defectus, sed tale peccatum, quod omnes homines ab Adam propagatos condemnat, & à Deo in perpetuum separat, nisi Christus pro nobis intercedens, hoc peccatum cum cæteris indè profluentibus, in se derivatum passione sua expiasset, & penitus sublatum in seipso deleuisset, vt Psal. 51. & Rom. 5. de hoc peccato clarè scribitur.

V.

Cum igitur omnes homines peccatores sint, peccato, morti ac Diabolo obnoxij, impossibile est hominem suis viribus aut bonis operibus se indè liberare, & coram Deo iustificari: Imò. ne quidem se præparare, aut applicare potest ad iusticiam, sed quòd plura suscipit, vt se ipse indè liberet, eò peius sibi consulit.

Vnicum

Vnicum verò medium est consequendæ iusticiæ, ac liberationis à peccato & morte, sine omni merito & opere nostro, credere in filium Dei pro nobis passum, &c. Hæc fides est nostra iusticia. Nam Deus iustos, innocentes & sanctos reputat atq; censet, & remissione peccatorum ac vita æterna donat omnes illos, qui hanc fidem in Filium ipsius habent, quòd propter Filium in gratiam recipiantur, ac Filij Dei fiant: sicut hæc omnia S. Paulus & Iohannes in suis scriptis opulente docent, Iohan. 3. Ut omnis, qui credit in Filium, non pereat, sed habeat vitam æternam.

VI.

Quòd hæc fides non sit humanum opus, nec proprijs viribus eam consequi quisquam possit, sed Dei opus & donum est, quod spiritus sanctus per Christum donatus in nobis operatur. Et hæc fides cum non inanis & falsa persuasio cordis sit, vt hypocritæ habent, sed efficax, noua & viua res, multos fructus & opera & bona profert erga Deum, laudando, gratias agendo, inuocandò, docendo, prædicando, proximum diligendo, iuuando consilio, opera, elemosynis, mutationibus, & aduersa tolerando vsque ad mortem.

VII.

Vt hanc fidem consequamur, institutum est à Deo ministerium docendi Euangelij. Nam per Euangelium Deus hanc fidem, eiusq; efficaciam, fructus & commoda nobis annunciare sinit, & per Euangelium, tanquam per medium seu instrumentum, efficit fidem suo sancto Spiritu, vbi & quando ipsi visum est: alioquin nullum est medium aliud, modus ac via fidem consequendi. Nam cogitationes omnes, extra vel ante verbum prædicatum, quantumuis sanctæ & bonæ videantur, mera mendacia & errores sunt.

VIII.

Huic prædicationi verbi adiunxit Deus externa signa, quæ Sacramenta nominantur, videlicet, Baptismum & Eucharistiam, per quæ etiam, vnà cum verbo Deus fidem & spiritum suum exhibet, & confirmat omnes ad se confugi-
entes.

R 2

Quòd

Quòd Baptismus primum signum seu Sacramentum in duabus rebus consistat, nempe aqua & Verbo Dei, seu ut aqua baptizentur homines, & Verbum Dei vna pronuncietur. Nec tantum est vulgaris aqua in Baptismo, (sicut Baptismi blasphematores iam docent) sed cum Verbum Dei aqua adiunctum sit, & Baptismus in Verbo DEI fundetur sancta, viuifica & efficax ablutio est, ac ut Paulus, Tit. 3. & Ephes. 5. scribit: Lauacrum regenerationis ac renouationis spiritus sancti. Et quòd Baptismus etiam infantibus porrigi & communicari debeat.

Verbum autem Dei, quo fundatur Baptismus, Matth. 28. extat, Euntes baptizate in nomine Patris, Filij & Spiritus sancti, Marci 16. Quisquis crediderit, & baptizatus fuerit, saluus erit.

X.

Quòd in Eucharistia seu Sacramento Altaris, etiam verè præsens sit in pane & vino verum corpus ac sanguis Christi secundum verba: Hoc est corpus meum: Hic est sanguis meus: Nec tantum sit panis & vinum, ut nunc quidam aduersarij contendunt. Flagitant etiam hæc Verba & conferunt fidem, & exuscitant eam in omnibus, qui hoc Sacramentum seriò petunt, nec contra illud agunt, sicut & Baptismus, cum peritur, fidem affert & largitur.

XI.

Quòd Confessio priuata non sit legibus extorquenda, sicut nec Baptismus, Cœna & Euangelium vi extorqueri debent: sed sit libera, ita tamen, ut sciamus, quàm sit salutaris ac necessaria afflictis conscientijs propter absolutionem, hoc est, verbum & iudicium Dei, quod in ea pronunciat, quo conscientia à peccatis liberatur, & pacata & tranquilla efficitur. Quod etiam non necessarium sit omnia peccata enumerari, sed illa tantum indicari possunt, quibus cor maxime angitur & mordetur.

Quod.

XII.

Quòd vna sancta Catholica Ecclesia in terris sit & mareat, vsq; ad finem mundi, sicut Christus inquit, Matth. 28. Ecce ego sum vobiscum vsq; ad consummationem mundi. Est autem hæc Ecclesia nihil aliud, quàm credentes in Christum, qui prædictos articulos, vera fide seruant & profitentur, & propterea in mundo persecutionem ac martyria patiuntur. Nam vbi Euangelium purè docetur, & Sacramenta legitimè administrantur, ibi certò est vera Ecclesia, & nequaquam certis legibus & externa pompa certo loco ac tempore, personis vel gestibus alligata est.

XIII.

Quòd Dominus Iesus Christus in nouissimo die venturus sit ad iudicandum viuos & mortuos, vt credentes ab omni malo liberatos vita æterna donet: Incredulos verò atq; impios pænis afficiat, & cum Diabolis in inferno æternis cruciatibus puniat.

XIII.

Quòd interea, donec Dominus ad iudicium veniat, & omnem potestatem ac dominationem abroget, Magistratus politicus honore affici, & obedientia ipsi præstari debeat, Velut status à Deo ipso ordinatus ad defendendos bonos & coerccendos malos.

Quod in tali statu Christianus legitimè vocatus, absq; periculo iacturæ fidei ac salutis animæ, benè viuere & seruire possit.

XV.

Ex his omnibus sequitur, doctrinam, qua sacerdotibus & Ecclesiasticis coniugium & vsus carniū prohibetur, cum tota vita ac votis Monachorum (cum per ea Dei gratia & salus animæ impediatur, nec libera permittatur) impiam & Diabolicam esse, vt Paulus, 1. Timoth. 4. eam nominat, cum solus Christus vnica via sit ad gratiam, & animarum salutem.

XVI.

Quòd præ omnibus cateris abominationibus Missa,
R. 3. quæ

DE ARGUMENTO

quæ hæcenus sacrificium & bonum opus iudicata fuit, quæ alteri gratia DEI & salus impetretur, abroganda sit: Et loco illius, diuina ordinatio distribuendi Sacramentum corporis & sanguinis Christi sub vtrâq; specie, cuiuslibet ad fidei suæ propriæ confirmationem & propriam consolationem cuiq; necessariam, celebretur.

XVII.

Quod cæremonix Ecclesiasticæ, pugnantæ cum Verbo Dei, abolendæ sint, cæteræ autem liberæ permittantur, vt ijs vel vtamur, vel non vtamur, secundum normam dilectionis, ne leuiter absq; graui causa scandalum alteri præbeatur, & communis pax sine necessitate turbetur.

DE SVMMÆ ET ARGVMENTO articulorum Confessionis Augustanæ.

Dux sunt partes Confessionis, quarum prior articulos numero viginti vnum continens, summam exponit doctrinæ in Ecclesijs purioribus sonantis: posterior pars septem alios articulos addens de abusibus differit, qui in externis ritibus mutati sunt, & qui controuersiam habent.

1. Articulus agit de vnitæte essentiæ diuinæ, & tribus in ea personis.
2. De peccato originis damnante omnes non renascentes per baptismum & Spiritum sanctum.
3. De Incarnatione Verbi, & duabus naturis in vna Christi persona, & de tota Redemptionis, reparationis, iustificationis, & saluationis nostræ doctrina, id est, de omnibus beneficijs Christi, ac de maiestate & gloria Christi, regno, & aduentu ad iudicium.
4. De iustificatione hominum sine nostris operibus, & meritis, siue de iustitia fidei.
5. De ministerio Euangelij & Sacramentorum, tanquam de officina Spiritus sancti, in qua & per quam ipse efficax est, & fidem operatur, &c.
6. De bonis operibus fructibus fidei, & de causis bonorum operum.
7. De